

S.D.E.

M. LIB. & INFORMATION SCIENCE (2014 COURSE) :
WINTER - 2017

SUBJECT : MANAGEMENT OF LIBRARY & INFORMATION CENTRES

Day : Tuesday
Date : 31/10/2017

Time : 03.00 P.M. To 06.00 P.M.
Max. Marks : 70

W-2017-4047

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Explain the basic principles of Management with special reference to Libraries and Information Centre. [12]

OR

Describe the function of Management.

Q.2 Explain the Henri Fayol's principles of Management. [12]

OR

Discuss the importance of Management in the modern age.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: [14]

- a) Explain the Planning, Programming and Budgeting System in libraries.
- b) Discuss the various types of Budgeting.
- c) Explain the nature of system analysis and design.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following: [14]

- a) Explain the need of Human Resources Management in Library and Information Centres.
- b) Discuss the different activities that go under Human Resources Development.
- c) State the importance of TQM in Library and Information Science.

Q.5 Write short notes on **ANY THREE** of the following: [18]

- a) Library Rules
- b) Dr. Ranganathan's views on Scientific Management
- c) Information as a Marketing Commodity
- d) Features of Pricing types
- e) Methods of Cost Benefit Analysis

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ ग्रंथालय आणि माहिती केंद्राच्या संदर्भातील मुलभूत व्यवस्थापनाची तत्त्वे स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

व्यवस्थापनाची कार्ये वर्णन करा.

प्र.२ हेनी फेयॉल यांची व्यवस्थापन तत्त्वे स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

आधुनिक युगातील व्यवस्थापनाचे महत्त्व चर्चा करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१४)

- अ) ग्रंथालय व माहिती केंद्रातील नियोजन, कार्यक्रम आणि आधारीत अर्थसंकल्पाच्या पध्दती स्पष्ट करा.
- ब) अर्थसंकल्पनाच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा.
- क) पध्दती विश्लेषण आणि संरचनेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१४)

- अ) ग्रंथालय माहिती केंद्रातील मानवी संसाधन व्यवस्थापनाची गरज स्पष्ट करा.
- ब) मानवी संसाधन विकासासंदर्भात अंतर्भूत असलेले विविध उपक्रम चर्चा करा.
- क) ग्रंथालय व माहिती केंद्रातील एकूण गुणवत्ता व्यवस्थापनाचे महत्त्व सांगा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१८)

- अ) ग्रंथालयाचे नियम
- ब) डॉ. रंगनाथन यांचे शास्त्रीय व्यवस्थापनातील विचार
- क) माहिती एक बाजारजन्य वस्तू
- ड) किंमतीच्या प्रकारांचे स्वरूप
- इ) लाभ व्यय विश्लेषण

* * * *